

T 156433

เพชรรัตน์ ศิริรัตน์ : การประเมินความเสี่ยงด้านสุขภาพของบุคลากรที่อายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป
ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ปี พ.ศ. 2546 (HEALTH RISK APPRAISAL OF PERSONNEL 35 YEARS
OF AGE OR OLDER AT KING CHULALONGKORN MEMORIAL HOSPITAL IN 2003)

อ.ที่ปรึกษา : ศ.นพ. ภิรมย์ กมลรัตนกุล, อ.ที่ปรึกษาร่วม : ผศ.นพ.วิโรจน์ เจียมจรัสรังษี จำนวน 96 หน้า.

ISBN 974-17-4640-7

การศึกษาเชิงพรรณนา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินความเสี่ยงด้านสุขภาพของ
บุคลากรที่อายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไปในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ปีพ.ศ. 2546 ทำการเก็บข้อมูลจากบุคลากร
โรงพยาบาลที่ได้รับการสุ่มเลือกแบบ stratified random sampling จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามชนิด
ตอบด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่างตอบกลับจำนวน 393 คน คิดเป็นอัตราตอบกลับร้อยละ 98.3

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 84.2) สถานภาพสมรสคู่ (ร้อยละ 60.1)
อายุเฉลี่ย 45.5 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 37.2) รายได้เฉลี่ย 16,991 บาทต่อเดือน สถานะทาง
การเงินของครอบครัวส่วนใหญ่พอกินพอใช้ (ร้อยละ 56) การทำงานเฉลี่ย 8.5 ชั่วโมงต่อวัน

พฤติกรรมสุขภาพ พบว่า บุคลากรมีการออกกำลังกายน้อยทั้งเพศหญิงและเพศชาย(ร้อยละ65.3และ43.5)
สูบบุหรี่(ร้อยละ 5.6) ดื่มสุรา (ร้อยละ 27.7) และรับประทานยาคลายเครียด (ร้อยละ10.4) ขณะที่การรับประทาน
อาหารไขมันสูงมากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์พบร้อยละ 52.1 สวมหมวกกันน็อคหรือคาดเข็มขัดนิรภัยขณะขับ/ขี่รถ
ทุกครั้ง (ร้อยละ 68.4) ผลการตรวจ พบว่า ระดับคอเลสเตอรอลในเลือดตั้งแต่ 240 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตรขึ้นไป พบ
ร้อยละ 26.0 ซึ่งเท่ากับดัชนีมวลกายตั้งแต่ 25 กิโลกรัมต่อตารางเมตรขึ้นไป มีประวัติการเจ็บป่วยด้วยโรคประจำตัว
(เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคมะเร็ง โรคเบาหวาน)ร้อยละ16.8 และมีความเครียดสูงกว่าเกณฑ์พบ
ร้อยละ 9.7

การประเมินความเสี่ยงด้านสุขภาพ พบว่า ส่วนใหญ่มีความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 65.6) พิจารณา
ตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศชายมีความเสี่ยงสูงมากกว่าเพศหญิง กลุ่มคนงาน/ช่างมีความเสี่ยงระดับสูง
มากที่สุด สถานภาพหม้ายและหย่ามีความเสี่ยงระดับสูงมากกว่ากลุ่มอื่นๆ กลุ่มอายุ 46 ปีขึ้นไป พบความเสี่ยงสูง
มากกว่ากลุ่มที่มีอายุน้อยกว่า กลุ่มระดับอาชีวศึกษา/อนุปริญญามีความเสี่ยงระดับสูงมากกว่ากลุ่มอื่นๆ กลุ่มที่
ทำงาน 11-20 ชั่วโมงต่อวัน มีความเสี่ยงระดับสูงมากที่สุด และกลุ่มมีหนี้สินพบความเสี่ยงสูงมากกว่ากลุ่มที่ไม่มี
หนี้สิน เมื่อวิเคราะห์ในรายละเอียด พบว่า อายุ สถานะการเงินของครอบครัว การรับประทานยาคลายเครียด
การออกกำลังกาย การสวมหมวกกันน็อค/คาดเข็มขัดนิรภัย ระดับคอเลสเตอรอลในเลือด และดัชนีมวลกาย มีความ
สัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความเสี่ยงด้านสุขภาพ ($p < 0.05$)

ดังนั้นโครงการส่งเสริมสุขภาพในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ จึงควรมุ่งเน้นดำเนินกิจกรรมการประเมินความ
เสี่ยงด้านสุขภาพเป็นระยะ จัดกิจกรรมรณรงค์การออกกำลังกายและการรับประทานอาหารที่มีไขมันต่ำ และ การ
อบรมวิธีการจัดการกับความเครียดที่เหมาะสม

4575236830 : MAJOR COMMUNITY MEDICINE

KEY WORD: HEALTH RISK APPRAISAL/ HEALTH BEHAVIOR

PETCHARAT SIRIRAT: HEALTH RISK APPRAISAL OF PERSONNEL 35 YEARS OF AGE

OR OLDER AT KING CHULALONGKORN MEMORIAL HOSPITAL IN 2003.

THESIS ADVISOR: PROF. PIROM KAMOLRATTANAKUL, M.D.,MSc.,

THESIS CO-ADVISOR:ASST.PROF.WIROJ JIAMJARASRANGSI,M.D.,Ph.D.96 pp. ISBN 974-17-4640-7

The purpose of this cross-sectional study was to appraise health risk of personnel 35 years of age or older at King Chulalongkorn Memorial Hospital in 2003. The data were collected by self-administered questionnaires from the stratified randomly selected 400 health personnel. However, 393 of them answered and returned the questionnaires. This accounted for the response rate of 98.3 percent.

The study revealed that the majority of respondents were female (84.2 percent), married (60.1 percent), with an average age of 45.5 years. Most of them had got a bachelor's degree (37.2 percent), an average income of 16,991 baht per month, and an average working hour of 8.5 per day.

Concerning health behavior, most of them were physically inactive (65.3 and 43.5 percents for female and male personnel respectively). The prevalence of cigarette smoking (5.6 percent), alcohol drinking (27.7 percent) and sedative use (10.4 percent) were low, while the prevalence of frequent fatty food consumption were high (52.1 percent). Almost all personnel wear safety helmets or fasten safety belts while driving motorcycle/car (68.4 percent). The prevalence of high blood cholesterol (≥ 240 mg/dl) and overweight ($BMI \geq 25$ kg/m²) were 26.0 and 26.0 percent respectively, and 16.8 percent had a medical history such as hypertension, heart disease, cancer, diabetes, etc. Only 9.7 percent suffered from stress.

The health risk appraisal showed that most of them were at low risk level (65.6 percent). Higher proportion of male than female personnel were at high-risk level. The prevalence of the high risk were higher in blue collar workers, widowed and divorced personnel, those with 46 years of age or older, those with lower educational level, those with long work hours per day, and those who were indebted. Detailed analyses showed that age, financial status, sedative use, exercise, use of safety helmets or safety belts while driving motorcycle/car, blood cholesterol and body mass index were significantly related to an individual's health risk level ($p < 0.05$).

Health promotion program in Chulalongkorn Memorial Hospital should therefore emphasize on periodic health risk appraisal activity, exercise and low-fat diet campaigns and stress management training.